

ЧЕРКАСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ
БІЗНЕС-КОЛЕДЖ

Циклова комісія суспільних дисциплін та фізичної культури

СИЛАБУС

Базова інформація про дисципліну	
Назва дисципліни	FD003 Філософія, культурологія, соціологія / Philosophy, Culture studies, Sociology
Рівень вищої освіти / фахової передвищої освіти	Перший (бакалаврський)
Галузь знань	12 Інформаційні технології
Спеціальність	123 Комп'ютерна інженерія
Освітня програма	Комп'ютерна інженерія
Семестр	2 семестр
Кафедра/циклова комісія	Суспільних дисциплін та фізичної культури
Курс	1 курс (11 кл.)
Анотація курсу	<p>Метою викладання навчальної дисципліни повинно забезпечити глибоке засвоєння специфіки філософського осягнення дійсності, високу світоглядно-методологічну культуру студентів. Формування і розвиток сучасної світоглядно-методологічної парадигми студентської молоді не можливе без філософії як теоретичної основи людського світобачення, без розуміння філософії як життєвого завдання.</p> <p>Основними завданнями вивчення дисципліни є:</p> <ul style="list-style-type: none"> • формування наукового світогляду; • формування філософської культури мислення та пізнання; • набуття навичок науково-філософського аналізу; • набуття навичок духовного самовдосконалення; • свідоме застосування в професійній діяльності філософської методології та знань; • виховання творчої особистості, яка має високий рівень культури, громадянську

	<p>відповіальність, національну гідність, патріотизм;</p> <ul style="list-style-type: none"> • виховання активної життєвої позиції; • вміння вільно і самостійно визначатися у своїх релігійно-світоглядних орієнтаціях.
Сторінка курсу в MOODLE	http://78.137.2.119:1919/m72/course/view.php?id=459
Мова викладання	українська
Лектор курсу	Д.політ.н. Васильчук Є.О. Канали комунікації: чат у moodle, zoom, сторінка у FB https://www.facebook.com/profile.php?id=100001694317844
Місце дисципліни в освітній програмі	
Освітня програма	Комп'ютерна інженерія
Перелік загальних компетентностей (ЗК)	<p>ЗК 1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.</p> <p>ЗК 2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця в загальній системі знань про природу і суспільство та в розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.</p> <p>ЗК 4. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.</p> <p>ЗК 7. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел</p>
Перелік спеціальних компетентностей (СК)	

Перелік програмних результатів навчання	<p>ПРН 1. Знати явища і події соціально-політичного, культурного, духовного середовища для формування світогляду людини та встановлювати зв'язок між ними.</p> <p>ПРН 4. Знати та розуміти вплив технічних рішень в суспільному, економічному, соціальному і екологічному контексті.</p> <p>ПРН 14. Вміти поєднувати теорію і практику, а також приймати рішення та виробляти стратегію діяльності для вирішення завдань спеціальності з урахуванням загальнолюдських цінностей, суспільних, державних та виробничих інтересів.</p> <p>ПРН 16. Вміти оцінювати отримані результати та аргументовано захищати прийняті рішення.</p> <p>ПРН 21. Якісно виконувати роботу та досягати поставленої мети з дотриманням вимог професійної етики.</p>
Опис дисципліни	
Структура навантаження на студента	<p>Загальна кількість годин – 90</p> <p>Кількість кредитів – 3</p> <p>Кількість лекційних годин – 17</p> <p>Кількість практичних занять – 34</p> <p>Кількість годин для самостійної роботи студентів – 39</p> <p>Форма підсумкового контролю – залік</p>
Методи навчання	<p>Вербальні (словесні) методи, які включають в себе як подання матеріалу викладачем (лекція, розповідь, пояснення, бесіда), так і роботу студентів з книжкою (підручником, довідковою, науково-популярною і навчальною літературою) та комп'ютерними програмами чи глобальною мережею Інтернет.</p> <p>Наочні методи (демонстраційний експеримент), у яких головну роль відіграє демонстрація викладачем явищ і предметів, а слово набуває склеровуючого значення (ним викладач спрямовує хід спостережень і логіку міркування студентів).</p> <p>Інтерактивні методи навчання: робота у групах;</p>

	інтерактивні презентації; дискусії; мозкові штурми; рольові ігри; аналіз історій і ситуацій.
Зміст дисципліни	
Тема 1. Предмет і система філософії.	<p>Поняття „філософія”. Місце філософії в самопізнанні людини.</p> <p>Основні джерела філософії: міфологія, релігія. Світогляд як духовно практичне засвоєння світу. Структура світогляду. Типи світогляду. Світовідчуття, світосприйняття, світорозуміння. Світобачення та його принципи: монізм, плюралізм, скептицизм, догматизм, раціоналізм, сенсуалізм.</p> <p>Предмет і функції філософії.</p>
Тема 2. Філософія Стародавнього світу.	<p>Історія філософії як сходження до вершин людського самопізнання. Стародавня філософія як зародок і колиска всіх наступних типів філософії.</p> <p>Проблема позбавлення людини від страждань у філософії Стародавньої Індії. Проблеми філософії Стародавнього Китаю.</p> <p>Антична філософія: особливості розвитку, морально-етична спрямованість.</p>
Тема 3. Філософія Середніх віків та доби Відродження	<p>.Загальна характеристика доби середньовіччя. Роль християнства у формуванні середньовічної філософії. Основні проблеми та досягнення філософії доби середньовіччя в Європі та Візантії.</p> <p>Філософія Відродження: гуманістичний характер; науково-природничі погляди; соціально-політичні ідеї; етика Ренесансу. Проблема людської особистості.</p>
Тема 4. Філософія Нового часу та Просвітництва.	<p>Якісно нова спрямованість філософії в епоху ранніх буржуазних революцій в Європі. Пошуки продуктивного методу пізнання: сенсуалізм, раціоналізм.</p> <p>Методологічні пошуки Ф.Бекона, Р.Декарта, Т.Гоббса.</p> <p>Новий філософський ідеал у філософії Просвітництва. Проблема свободи людини та шляхи її соціального визволення.</p>

Тема 5. Культура як суспільно-історичне явище.	Культурологія як навчальна дисципліна: її філософський сенс. Сутність культури та основні культурологічні парадигми. Методологічні принципи культурології. Основні функції культури
Тема 6. Культура первісного суспільства.	Сучасний погляд на проблему антропосоціогенезу. Сутність культурної еволюції та її відмінність від біологічної. Генезис та етапи культурної еволюції. Виникнення мистецтва як унікального механізму культурної еволюції
Тема 7. Соціологія як наука, її предмет і методи	Предмет, об'єкт, закони і категорії соціології Структура і функції соціології як науки Основні етапи і тенденції розвитку соціологічної думки Соціологічна думка та соціологія в Україні
Тема 8. Суспільство як соціальна система, його соціальна структура	Суспільство: сутність, типи, тенденції розвитку Суспільство як цілісна система Соціальна структура та соціальна стратифікація суспільства Соціальний статус та соціальна роль особистості
Політика дисципліни	
Політика відвідування	Регулярне відвідування всіх видів занять, своєчасність виконання самостійної роботи. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання зорганізується в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу.
Політика щодо дедлайнів та перескладання	Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку.
Академічна добросередньота	У випадку недотримання політики академічної добросередньоти (плагіат, самоплагіат, фабрикація, фальсифікація, списування, обман, хабарництво) передбачено повторне проходження оцінювання.
Система оцінювання	

Поточний контроль здійснюється протягом семестру під час проведення практичних, семінарських та інших видів занять і оцінюється сумою набраних балів (максимальна сума – 100 балів; мінімальна сума, що дозволяє студенту отримати атестацію з предмету – 60 балів); підсумковий/ семестровий контроль, проводиться у формі заліку, відповідно до графіку навчального процесу.

Накопичування рейтингових балів з навчальної дисципліни

Види навчальної роботи	Max кількість балів
Аудиторна	
Експрес-опитування (5 тем)	25
Практичні завдання (5 тем)	25
Модульні контрольні роботи (2 роботи)	20
Індивідуальна робота	
Творче завдання	20
Реферат	10
Разом	100

Шкала оцінювання

ECTS	Бали	Зміст
A	90-100	Бездоганна підготовка в широкому контексті
B	80-89	Повні знання, міцні вміння
C	70-79	Хороші знання та вміння
D	65-69	Задовільні знання, стереотипні вміння
E	60-64	Виконання мінімальних вимог діяльності в стандартних умовах
FX	35-59	Слабкі знання, відсутність умінь
F	1-34	Необхідний повторний курс

Список рекомендованих джерел

1. Антропологічний код української культури і цивілізації : монографія : у 2 кн. Кн. 1 / О. О. Рафальський [та ін.]. Київ : ІПіЕНД ім. І.Ф. Кураса НАН України, 2020.
2. Гордійчук О. Генеза категорії ментальності в соціально філософському дискурсі. Вісник Львівського університету. Серія філософські науки. 2019. Випуск 23, 26–34.
3. Горський В.С., Кислюк К.В. Історія української філософії. Підручник. — К.: Либідь, 2004. – 488 с.

4. Гуцуляк О.Б. Філософська антропологія: навчально-методичний посібник. – ІваноФранківськ, 2015. – 34 с
<http://194.44.152.155/elib/local/2812.pdf>

5. Дворецька Г. В. Соціологія: Навч. посібник. – Вид. 2-ге, перероб. і доп. – К.: КНЕУ, 2002. – 448 с.

6. Жоль К.К. Соціологія: Навчальний посібник. – К.: Либідь, 2005. – 440 с.

7. Количева Т.В. Філософська антропологія: Конспект лекцій. – Харків: УкрДУЗТ 2016. – 25 с.

8. Лебон Г. Психологія народів. Пер. Н. Іванової. Київ: Видавничий союз "Анtronум", 2021. 130 с.

9. Лубський В.І., Теремко В.І., Лубська М.В. Релігієзнавство: Підручник. — К.: "Академвидав", 2008. – 464 с.(Альма – матер).

10. Павліченко П. П., Литвиненко Д. А. Соціологія. Навчальний-посібник. – К.: Лібра, 2002. – 420 с.

11. Петрушенко В.Л. Основи філософських знань: Курс лекцій: Навчальний посібник для студентів вищих закладів освіти I–II рівнів акредитації. — Львів: Новий Світ — 2000, 2003. – 296 с.

12. Петрушенко В.Л. Філософія: Підручник. 5-те видання, виправл. і доповн. — Львів: "Магнолія 2006", 2009. – 506 с.

13. Підскальна О. М. Генеза дискурсу мультикультуралізму: соціально-філософський аналіз. Дисертація на здобуття наукового ступеня кандидата філософських наук за спеціальністю 09.00.03 – соціальна філософія та філософія історії. Житомирський державний університет імені Івана Франка, Житомир, 2021. 226 с.

14. Подольська Є.А. Кредитно-модульний курс з філософії : філософія, логіка, етика, естетика, релігієзнавство. Навчальний посібник. — К.: Центр навчальної літератури, Інкос, 2006. – 624 с.

15. Подольська Є.А., Подольська Т.В. Філософія : 100 питань — 100 відповідей. Навч. посібник для студентів вищ. навч. закладів. — Київ: Фірма "ІНКОС", 2008. – 352 с.

16. Попова І. М. Соціологія. Пропедевтичний курс: Підручник для студентів вищих навчальних закладів. 2-ге вид. – Київ: Тандем, 1998. – 152 с.

17. Практикум з філософії : Методичний посібник для викладачів та студентів ВНЗ. Під редакцією В.Л.Петрушенка. Львів : "Новий Світ – 2000", "Магнолія плюс", 2003. – 256 с.

18. Релігієзнавство : підручник для вузів. / За ред. С.А.Бублика. — К., 2001. – 460 с.

19. Саракун Л. Космополітізм як світоглядний modus vivendi планетарного соціуму : монографія. Київ : Видавець ПП Лисенко М. М., 2021. 256 с.

20. Соціологія: Навч.-метод. посібник для самост. вивч. дисц. / А. Ю. Брегеда, А. П. Бовтрук, Г. В. Дворецька та ін. – К.: КНЕУ, 1999. – 186 с.

21. Соціологія: Підручник для студентів вищих навчальних закладів / За ред. В. Г. Городяненка. – К.: Видавничий центр “Академія”, 1999. – 559 с.
22. Філософія / Ю.М. Вильчинський, Л.В. Северин-Мрачковська, О.Б. Гаєвська та ін. – К.: КНЕУ, 2019. Електронний ресурс: kneu.edu.ua
23. Філософія : Навч. посіб. — 6-те вид. перероб. і доп. / Л.В.Губерський, І.Ф.Надольний, В.П.Андрушченко та ін. ; За ред. І.Ф.Надольного. — К.: Вікар, 2006. – 534 с.
24. Філософія : Підручник / Бичко І.В., Бойченко І.В., Табачковський В.Г. та ін. — К.: Либідь, 2001. – 408 с.
25. Філософія : Підручник для вищої школи. За заг. ред. Кременя В.Г., Горлача М.І.. Х.: Прапор, 2004. – 736.
26. Філософія : Світ людини. Курс лекцій : Навч. посібник / В.Г.Табачковський, М.О.Булатов, Н.В.Хамітов та ін. — К.: Либідь, 2004. – 432 с.
27. Фюрст М., Тринкс Ю. Філософія / Пер. з нім. Вахтанга Кебуладзе. Вид. друге. К. : ДУХ I ЛІТЕРА, 2019. 536 с.
28. Черній А. Релігієзнавство : Підручник. — К.: 2003. – 352 с.
29. Черній А.М., Тимошенко З.І. Філософія : Твої кроки до Мудрості : Авториз. конспект-практикум. — К.: Вид-во Європ. ун-ту, 2001. – 200 с.
30. Barkley E., Major C. H. Learning Assessment Techniques / Barkley Elizabeth, Major Claire H. - - San Francisco : Jossey-Bass. - 2013. – 352 p.
31. Defining, writing and applying learning outcomes. A European Handbook. – Luxemburg Publication Office of the European Union. – 2017. – 99 p.
32. Fink L. D. Creating Significant Learning Experiences: An Integrated Approach to Designing College Courses. / L. Dee Fink. - San Francisco : Jossey-Bass. - 2003.
33. Just-in-time teaching. Across the Disciplines, Across the Academy. – Ed. by Simkins S., Maier M. H. – Stylus Publishing LLC. – 2012.
34. Keevy J., Chakroune B. Level-setting and recognition of learning outcomes: the use of level descriptors in the twenty-first century / James Keevy, Borhene Chakroune. – UNESCO. – 2015. - Режим доступу: <https://unesdoc.unesco.org/ark:/48223/pf0000242887>
35. Lawson K. The Trainer’s Handbook / K. Lawson. – San-Francisco: Pfeiffer. – 2009. – 338 p.
36. Nilson L. B. Teaching at its best. A research-based resource for college instructors. 3rd ed./ Linda Burzotta Nilson. –San-Francisco : Jossey Bess. - 2014. – 400 p.
37. Roszak Th. Person-planet: The creative disintegration of industrial society / Th. Roszak. – Garden City (N.Y.) : Anchor press : Doubleday, 1979. – 349 p.
38. Roszak Th. The cult of information: A neo-Luddite treatise on high tech, artificial intelligence, a the true art of thinking / Th. Roszak. – Berkeley etc. : Univ. of California press, 1994. – 267 p.

39. Roszak Th. The cult of information: The folklore of computers a. the true art of thinking / Th. Roszak. - NY. : Pantheon books, 1986. – 238 p.
40. Shaping Higher Education with Students. Ways to connect research and teaching. – Ed. By V.C.H.Tong, A.Standen, M.Sortiriou. – London : UCL Press. – 2018. – 348 p.
41. Student-centred learning. Toolkit for students, staff and higher education institutions – Brussels, 2010. – Режим доступу: <https://www.esu-online.org/wp-content/uploads/2016/07/100814-SCL.pdf>
42. Yinger J. M. Presidential address: countercultures and social change / J. M. Yinger // American sociological review. – 1977. – Vol. 42. – № 6. – P. 833–853.